

Matmerks innspill til ny jordbruksmelding

Innledning

Matmerk viser til innspillsmøte som fant sted 12.januar på Gardermoen. Stiftelsens forslag retter seg spesifikt til hvordan effektiviteten kan styrkes i landbruket for å øke konkurransekraften.

Vi ser to hovedområder der Matmerk mener det er et stort mulighetsrom for å effektivisere, redusere og forenkle:

1. Det er et stort potensiale i å samordne bruken av databasen for kvalitetssystemet i landbruket - KSL – inn i flere tilsynsområder.
2. Vi ser et tilsvarende potensiale for området matformidling, matkultur og mattradisjon.

1.KSL – et verktøy for å kontroll, revisjon og tilsyn

I dag er det en rekke aktører som har en fellesnevner: de skal ut til bonden for å kontrollere, revidere eller gjennomføre et tilsyn etter konkrete lover, regler eller forskrifter som er pålagt for å utøve matproduksjon i Norge. Disse gårdsbesøkene er på ingen måte koordinerte, og oppleves for mange bønder som en «pingvinmarsj» av ulike byråkrater fordi den ene revisoren vet verken når en annen forvaltningsaktør har vært der eller hva som ble avdekket av feil, mangler og forbedringspunkter.

Aktør	Antall tilsyn/kontroller/revisjoner	Innenfor LMD
KSL	5500	Ja
Debio	2230	Ja
NLR/HMS	2500	Ja
Mattilsynet	6600	Ja
LDir	2500	Ja
Arbeidstilsynet	300	Nei
Branntilsynet	3000	Nei
ELtilsynet	3000	Nei
DSB/Gjødsel	?	Nei

Matmerk.

KSL kan bidra til et enda bedre risikobasert tilsyn dersom denne databasen leges til grunn for mer og bedre samordning og forenkling. Å få en effektiv dataflyt, informasjonsutveksling og koordinering gjennom hele verdikjeden, bør være essensielt.

- I Norge er KSL en felles bransjestandard og skiller seg dermed med de kvalitetssystemer vi ser i andre land der hver råvarekjøper utarbeider sine egne standarder.
- KSL ivaretar kravene til internkontroll og bidrar til at bonden på en enkel og lett måte kan forholde seg til et omfattende lov- og regelverk på over 1800 sider.
- Dette er en kostnadseffektiv løsning som sikrer mange gårdsbesøk med gjennomgang av hele produksjonen inkludert HMS.
- Gjennom de rundt 5500 eksterne revideringene finner vi 7500 årlige forbedringer. I tillegg kommer de forbedringene bonden selv avdekker gjennom sin årlige egenrevisjon.

Matmerk ser utfordringen av at flere av disse aktørene er knyttet til andre departement enn LMD. Men det burde være av interesse for alle departement å foreta en nærmere vurdering av hva en kan samordne med utgangspunkt i KSL. Besparelser og forenklinger både hos bonden og i forvaltningen kan oppnås ved:

- Ett rapporteringssted for gårdbrukeren
- Ett felles hentested med hensyn til aktuelle opplysninger om bondens status og oppfølging knyttet til disse områdene
- Færre kontrollinstanser og behov for å redusere disse.

Forslaget krever en nærmere utredning.

2. Matformidling, matkultur, mattradisjon

Norge opplever en herlig oppblomstring og interesse for matformidling, matkultur og mattradisjon. En av flere fellesnevner er at aktørene som utøver ulike roller innenfor dette feltet, henter store deler av finansieringen sin fra LMD. Ser vi bort fra forskningsinstitusjonene, har vi listet opp følgende aktører, prosjekter og organisasjoner som alle har gode intensjoner om å påvirke både barn og voksne til å få mer kunnskap og etterspørre helt spesifikke produkter.

Stiftelsen Skolematens venner	Det norske måltidet
Geitmyra Matkultursenter	Det gyldne måltid
Liantunet	Eat Norway
Norsk smaksskule	Norwegian foodprints
Smakens uke	Matmerk
Fiskesprell	Hanen
Kulmat	Måltidets hus
150 lokale matfestivaler	Bondens marked/bondens butikk
6 regionale matfestivaler	Opplysningskontoret for egg og kjøtt

Matstreif	Opplysningskontoret for brød og korn
Internasjonale Grune Woche	Opplysningskontoret for melk
Innovasjon Norge	Opplysningskontoret for frukt og grønt

Også innenfor dette feltet er det sikkert et hinder at den formelle eierstrukturen er ulik, og der LMD ikke eier disse. Men at det er et mulighetsrom å gjøre arbeidet mer koordinert, samordnet og mer målrettet bør vurderes nærmere all den tid det offentlige i stor grad er inntektskilden til mange og hvor alle krever en form for administrasjon. Det er derfor et effektiviseringspotensiale og se på hvordan dette er organisert.

Forslaget krever en nærmere utredning.

Med vennlig hilsen

Nina Sundqvist
adm.dir
Matmerk